

Το Περιοδικό
για τη διατάραξη
της κοινής ψυχίας

"Ωδές στον Πρίγκιπα", στο Μπαγκλαντές

Ο Βασίλης Νούλας μιλάει στο Περιοδικό για το "αντίδωρο" στο
Νίκο-Αλέξη Ασλάνογλου

Παρουσίαση-συνέντευξη: Εύα Κέκου -05/01/2016

Εδώ και λίγα χρόνια παρακολουθώ με ενθουσιασμό και ενδιαφέρον τις παραστάσεις που σκηνοθετεί ο **Βασίλης Νούλας** με την ομάδα **Nova Melancholia**. Οι παραστάσεις του διακρίνονται τόσο για την ευρηματικότητά τους, αλλά και για το συγκεκριισμό κάθε φορά ενός άλλου μέσου έκφρασης με το

περφόρμανς (άλλοτε ποίηση ή λογοτεχνία, άλλοτε εικαστικά μέσα) σε μία τόσο ευνοϊκή σύζευξη που να δημιουργεί έντονες συγκινήσεις αλλά και να απευθύνει στο κοινό ερωτήματα και να είναι σε απόλυτη διάδραση με αυτό.

Το πιο ενδιαφέρον όμως είναι η πρωτοτυπία των χώρων που επιλέγονται –άλλοτε στην άνεση και την οικειότητα ενός προσωπικού διαμερίσματος, όπως έγινε στις παραστάσεις Εκτοπλάσματα και Άπνοια) και τώρα στην πολύ ευαίσθητη και ιδιαίτερη περιοχή της Χαλκοκονδύλη.

Παρακολούθησα την παράσταση **Ωδές στον Πρίγκιπα**. Η αναμονή μου πριν τη παράσταση και η περιήγησή μου στην περιοχή ήταν ένα εν δυνάμει ψυχογεωγραφικό εγχείρημα. **Η παράσταση με ενθουσίασε -θα μπορούσα να τη δω και άλλες πολλές φορές με την πεποίθηση ότι θα ανακάλυπτα και άλλα περισσότερα σημειολογικά στοιχεία, θα έπαιζα με το σαρκασμό των εικαστικών στοιχείων στη σκηνογραφία, όσο και στην ερμηνεία της σωματικότητας των θεατών**. Είναι τόσο όμορφο ότι μία παράσταση που εφορμάται από την ποίηση (και τον λόγο) δίνει στο μεγαλύτερο μέρος της άλλα στοιχεία ανάλυσής της -που δεν έχουν να κάνουν με αυτόν.

Το πιο σημαντικό από όλα όμως είναι ότι οι συντελεστές αυτής της παράστασης δίνουν όχι μόνο την αίσθηση ότι «περνούν καλά και αυτό περνάει στο κοινό» αλλά και την βεβαιότητα ότι **πολλά μπορούν να αλλάξουν από τη «βάση» στο χώρο της τέχνης και του πολιτισμού, όταν προέρχονται από αμιγώς θετικά κίνητρα και διαποτίζονται από ομαδικότητα**.

Πώς ξεκίνησε η ιδέα για την παράσταση «Ωδές στον Πρίγκιπα»;

Συχνά στις δουλειές μου το έναυσμα είναι λογοτεχνικό. Η γνωριμία μου με την ποίηση του Νίκου Αλέξη Ασλάνογλου έγινε στα μετεφηβικά μου χρόνια, όταν ήμουν φοιτητής στη Σχολή Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Μερικές φορές η συνάντηση με ένα κείμενο είναι αποκαλυπτική, σε μια μικροκλίμακα: κοσμογονική. Και το στίγμα, το αποτύπωμα αυτής της συνάντησης, έκτοτε το φέρεις. Και θέλεις να το κάνεις κάτι. Ακόμη κι αν έχουν περάσει χρόνια· ή, μάλλον, καλύτερα να έχουν περάσει χρόνια: διότι τότε το πρωτότυπο έχει πια αφομοιωθεί πλήρως από τη δική σου ευαισθησία, έχει μεταλλαχθεί παραμένοντας ωστόσο ίδιο στον πυρήνα του. Κάπως έτσι και με τις «Ωδές στον πρίγκιπα». **Ήθελα να κάνω μια χειρονομία αντίδωρου: να «επιστρέψω» κι εγώ κάτι στον ποιητή και στο δώρο που μου είχε κάνει με τα ποιήματά του.** Και η κατάλληλη αφορμή δόθηκε με τη δημιουργία του Μπαγκλαντές!

Τι είναι το Μπαγκλαντές; Πώς δημιουργήθηκε;

Το φθινόπωρο του 2014 τρεις φίλοι και συνεργάτες –ο Κώστας Κουτσολέλος, η Βάσω Καμαράτου κι εγώ- βρήκαμε ένα υπόγειο στην υποβαθμισμένη περιοχή της πλατείας Βάθη, στην οδό Χαλκοκονδύλη 35, και το ενοικιάσαμε για να μπορούμε εκεί να πειραματιστούμε απερίσπαστα και «υπόγεια» με την τέχνη της περφόρμανς! **Στον χώρο αυτό υπήρχαν ίχνη (αφίσες, χρώματα, γραφές) της μπαγκλαντεσιανής κοινότητας της Αθήνας που μίσθωνε τον χώρο πριν από εμάς. Διατηρήσαμε τα ίχνη. Και ονομάσαμε τον χώρο «Μπαγκλαντές».**

Πώς, λοιπόν, το Μπαγκλαντές στάθηκε αφορμή για τις «Ωδές»;

Η πρώτη παράσταση του Μπαγκλαντές, τον Οκτώβριο του 2014, ήταν οι «Ωδές στον Πρίγκιπα». Με είχε «στοιχειώσει» μια σύζευξη : από τη μια, ο πρώτος στίχος των «Ωδών» **-Η θέση σου είναι στην Αθήνα, Πρίγκιπα-** κι από την άλλη, ο υπόγειος, αυτοσχέδιος χώρος, στο δύσκολο κέντρο της πρωτεύουσας, λίγα μέτρα πίσω από την Ομόνοια, με το εξωτικό όνομα Μπαγκλαντές. Με κινούσε αυτή η αρχική αίσθηση, αυτό το –ποιητικό για μένα- οξύμωρο, να μιλάς για τον Πρίγκιπα, του οποίου η θέση είναι στην Αθήνα, από ένα μπαγκλαντεσιανό υπόγειο που βρίσκεται στο (έκκεντρο) κέντρο της Αθήνας...

Υπήρχε και μια δεύτερη, σημαντική σύζευξη: το δεύτερο ποίημα της συλλογής που έχει τίτλο **«Ω, διορισμένε Πρίγκιπα, πόσο σε νιώθω»** με την εικόνα του Αντώνη Σαμαρά, πρωθυπουργού τότε της Ελλάδας. Αυτές οι δύο συστοιχίες βρίσκονται στην καρδιά της παράστασης. Λειτουργήσαν ως ισχυρό αντίβαρο στον άχρονο λυρισμό των ποιημάτων. Θέλω να πω, μέσα από το ίδιο το Μπαγκλαντές και την παραβατική γειτονιά της Χαλκοκονδύλη, μέσα από την «εμφάνιση» στην παράστασή μας του Αντώνη

Σαμαρά, δημιουργείται μια συνθήκη πραγματικού, παροντικού, επίκαιρου, που έρχεται να βοηθήσει, να πλαισιώσει και να αναδείξει την «λάμψη» της ποίησης. Στη διαδικασία των προβών βρέθηκε και η εναρκτήρια συνθήκη του μπάσκετ. Ένας νεαρός άντρας σ' ένα άδειο υπόγειο παίζει μπάσκετ και σουτάρει σε μια μπασκέτα καρφωμένη στον τοίχο. Η αναγκαία σκληράδα του πραγματικού ταιριάζει τόσο καλά με την αστραφτερή μελαγχολία του Ασλάνογλου! Ο οποίος, παρεμπιπτόντως, ήταν λάτρης του μπάσκετ και θαύμαζε τους μπασκετμπολίστες.

Πώς εξελίχθηκαν οι «Ωδές» στην πορεία του χρόνου;

Όταν αποφασίσαμε, το καλοκαίρι, ότι θα επαναλαμβάναμε τις «Ωδές» κατά τη χειμερινή σαιζόν, υπήρχε για μένα ένα σημαντικό πρόβλημα: ο Αντώνης Σαμαράς δεν ήταν πια πρωθυπουργός και ο νέος πρωθυπουργός της χώρας δεν ταίριαζε με την «αίσθηση» του ποιήματος κι αυτό που είχαμε ήδη φτιάξει. **Ευτυχώς (για την παράστασή μας...), περνώντας οι μήνες, νιώσαμε πως ο Αλέξης Τσίπρας μπορούσε επάξια να αντικαταστήσει τον Αντώνη Σαμαρά, και να εμφανιστεί στο Μπαγκλαντές υπό τους στίχους του ποιήματος «Ω, διορισμένε Πρίγκιπα, πόσο σε νιώθω».**

Οπωσδήποτε όταν μια παράσταση απλώνεται στον χρόνο, πάρα πολλές επί μέρους αλλαγές συμβαίνουν. Νομίζω ότι η παράσταση τώρα είναι πιο «σφικτή», έχουν αφαιρεθεί κάποια περιττά στοιχεία.

Στην παράσταση τόσο τα εικαστικά στοιχεία όσο και ο σαρκασμός παίζουν έναν κυρίαρχο ρόλο. Ποια η σημασία των στοιχείων;

Η ελεύθερη αλληλοδιαδοχή εικόνων λειτουργεί ως οπτικό ανάλογο της ποίησης. **Οι λάμπεις των στίχων του Ασλάνογλου γίνονται φως και σκοτάδι, περίεργοι φωτισμοί, χρωματιστές**

διαφάνειες, αλουμίνιο, κερί, σαντιγί, παγιέτες, ήχοι θάλασσας, μικροφωνισμοί...

Τα στοιχεία της ειρωνείας, του σαρκασμού, της παρωδίας είναι για μένα σημαντικά ποιητικά όπλα. Μέσα από αυτά, **το ανέφικτο του έρωτα, το φάντασμα του Πρίγκιπα, στο οποίο αφιερώνονται οι Ωδές, φαντάζει πιο επώδυνο, πιο ανθρώπινο.**

Στο δεύτερο μέρος της παράστασης υπάρχει συμμετοχή του κοινού.

Οι «ωδές» έχουν μια ιδιαίτερη δομή: το πρώτο μέρος είναι μια συνειρμική διαδοχή εικόνων γύρω από τη μορφή του Πρίγκιπα, σε αυτό το μέρος οι στίχοι του Ασλάνογλου ακούγονται λίγο, και λειτουργούν περισσότερο μουσικά. Στο δεύτερο μέρος, επιχειρούμε μια ποιητική βραδιά όπου απαγγέλλονται ολόκληρα τα ποιήματα στο μικρόφωνο. **Σε αυτό το μέρος –που μοιάζει με μια αυτοσχέδια σχολική γιορτή- όποιος θέλει από το κοινό μπορεί να διαβάσει ποίημα.** Η ιδέα είναι να μοιραστούμε τον λόγο του ποιητή, να αισθανθούμε –μέσα από τη διαδικασία των απαγγελιών– τη ζεστασιά της εφήμερης κοινότητας θεατών και ηθοποιών που, τόση ώρα, έχει σχηματιστεί.